

Begrotingswijziging 78/17

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 20 november 2017
 PS-vergadering :

Onderwerp

Begrotingswijziging 2018 - 2019 Uitvoeringsprogramma Cultuur

Datum

7 november 2017

Documentnummer

GS: 4262152

PS: 4274132

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Samenvatting

Gedeputeerde Staten vragen u via dit voorstel om ten behoeve van de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016 - 2020 in te stemmen met het voor 2018 en 2019 beschikbaar stellen van:

2018	2019	Totaal
€650.000	€400.000	€1.050.000

In 2016 heeft u kennis genomen van het [Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016-2020](#). Hoewel de waarde van kunst en cultuur zich niet eenvoudig laat vangen in woorden, gaat het over identiteit, expressie, beleving, amusement, bespiegeling, verwondering, maar ook over leefomgeving, vestigingsklimaat, vrijetijdseconomie en arbeidsmarkt. Cultuur speelt een onmisbare rol. Het draagt bij aan dynamiek en maakt dat het bruist in Brabant. Door te investeren in cultuur versterken we ons menselijk kapitaal, versterken we de sociale veerkracht van onze samenleving en vergroten we de in nationale en internationale zichtbaarheid van Brabant.

Op basis van het Uitvoeringsprogramma heeft u in toen [Begrotingswijziging 28/16](#) vastgesteld. Deze omvatte de plannen die op dat moment concreet waren. Er is vervolgens veel in gang gezet en veel gerealiseerd. De eerste twee jaar kunnen we hele mooie resultaten laten zien van de programmaliijnen 1 en 2. In bijlage 4 vindt u een overzicht van de resultaten tot dusver. Ook in programmaliijn 3 zijn stevige stappen gezet. Zo hebben we samen met onze partners in BrabantStad een [bidbook](#) opgesteld en aan de minister overhandigd. Als vervolg hierop zien wij grootse kansen, omdat - nu de stedelijke regio in het landelijke kunst- en cultuurbeleid meer centraal komt te staan - wij als provincie samen met de Brabantse steden landelijk een voortrekkersrol kunnen vervullen en ons stevig kunnen profileren en het landelijk beleid mede vorm kunnen geven.

Dit vereist dat we de komende tijd onze samenwerking in BrabantStadverband intensiveren.

Datum

7 november 2017

Documentnummer

GS: 4262152

PS: 4274132

Om in 2021 klaar te zijn voor de nieuwe manier van samenwerken, is extra inzet vereist ten behoeve van programmaliijn 3 "Kennis, dialoog en netwerken" van het uitvoeringsprogramma. Met onze BrabantStad partners zullen we in de Taskforce Stedelijke Regio een cultuurvisie voor de regio ontwikkelen en werken we toe naar harmonisatie van ons instrumentarium. Ook is nodig dat wij objectieve criteria en een monitoringssysteem ontwikkelen waarmee we onze basisinfrastructuur zodanig kunnen monitoren dat die aansluit bij de methodieken die van rijkswege worden ontwikkeld. Ondertussen evalueren we ons beleid in aanloop naar een nieuw bestuursakkoord. En we laten de wereld delen in de manier waarop cultuur en creativiteit onze grondstof is voor innovatie. In 2019 organiseren wij hiertoe het *Creativity World Forum*.

Om de uitvoering van dit alles mogelijk te maken, is een aanvullende begrotingswijziging nodig.

Het voorstel

1. De begrotingswijziging vast te stellen voor de begroting 2018 ad €650.000 t.b.v. het Uitvoeringsprogramma Cultuur
2. In te stemmen met de verwerking van de meerjarige effecten in de meerjarenraming 2019 ad €400.000 t.b.v. het Uitvoeringsprogramma Cultuur

Onttrekking bestuursakkoord middelen	2018	2019	Totaal
Exploitatie middelen Bestuursakkoord 2015-2019	€200.000	€100.000	€300.000
Investeringsmiddelen Bestuursakkoord 2015-2019	€450.000	€300.000	€750.000
Totaal	€650.000	€400.000	€1.050.000

Aanleiding

Provinciale Staten hebben door vaststelling van de [Cultuuragenda van Brabant 2020](#) richting gegeven aan het cultuurbeleid voor de komende jaren. In het verlengde hiervan heeft het College het [Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016-2020](#) vastgesteld en PS heeft vervolgens in november 2016 ingestemd met de bijbehorende [Begrotingswijziging 28/16](#).

Met het Uitvoeringsprogramma Cultuur willen wij in Brabant een robuust cultuursysteem realiseren met:

- een brede basis, zodat cultuur dicht bij de Brabantse burger is en volop mogelijkheden biedt om kennis te maken met cultuur en zich te ontwikkelen;
- verbindingen tussen cultuur en haar omgeving;
- een toonaangevende top die zorgt dat Brabant op cultureel gebied aantrekkelijk en bruisend is, *the place to be* zozeggd.

Het Uitvoeringsprogramma is onverdeeld in drie programmaliijnen:

- Programmaliijn 1: Provinciale culturele infrastructuur
- Programmaliijn 2: Beweging, experiment, verbinding
- Programmaliijn 3: Kennis, dialoog en netwerken

Datum

7 november 2017

Documentnummer

GS: 4262152

PS: 4274132

Vanuit het adagium 'eerst beleid dan geld', had de vorige begrotingswijziging met name betrekking op de programmaliijnen 1 en 2. De eerste twee jaar kunnen we mooie concrete resultaten laten zien van deze programmaliijnen. Zie bijlage 4 voor de resultaten tot dusver. Ook in programmaliijn 3 zijn stevige stappen gezet. Nu zijn er ontwikkelingen waardoor intensivering nodig is. De belangrijkste is dat in het landelijk beleid de stedelijke regio meer centraal komt te staan. Welke vorm dat krijgt, is nog niet zeker. Wij kunnen als Brabant samen met onze partners in BrabantStad dit landelijke beleid mede vorm geven.

Bevoegdheid

Provinciale Staten zijn via haar budgetrecht bevoegd te besluiten over wijziging van de begroting.

Doel

Brabant wil een bruisende regio zijn en blijven met een levendige cultuur die jong en oud van binnen en buiten Brabant boeit en bindt. Als voorbereiding op een nieuwe manier van samenwerken in de regio én met het Rijk, ligt de focus de komende jaren op het doorontwikkelen en etaleren van een sterk regionaal cultuurprofiel. Programmaliijn 3 "Kennis, dialoog en netwerken" bundelt de procesmatige kanten van cultuurbeleid die nu om intensivering vragen:

- Als BrabantStad zijn wij nationale proeftuin en ontwikkelen wij de komende tijd samen met betrokkenen een gedragen voorstel voor de transitie van het nationale culturele bestel vanaf 2021 waarin stadsregio's een centrale rol spelen. Dit vraagt de komende tijd om een intensivering van overleg, lobby en onderzoek (zie volgende bullet), met BrabantStad, met OCW en de Raad voor Cultuur en met de sector. De BrabantStad partners hebben hiertoe een gezamenlijke projectorganisatie in het leven geroepen (de rekening hiervan wordt gezamenlijk betaald).
- Ontwikkelen en uitvoeren van een meerjarig onderzoeksprogramma. Onderdeel hiervan is het ontwikkelen van een goed monitoringsysteem voor onze basisinfrastructuur: wij intensiveren het overleg met de instellingen waarmee wij een vierjarige subsidierelatie hebben om er op toe te zien dat zich een sterk netwerk ontwikkelt. Daarnaast werken we met BrabantStad, Pon en Telos aan een gezamenlijke onderzoekagenda; aan objectieve informatie en analyses die de basis vormen voor het gezamenlijke gesprek over cultuur in Brabant.
- In 2017 zijn de voorbereidingen getroffen voor een intensieve cultuurcampagne waarmee we de komende jaren de Brabantse cultuur veel beter laten zien en daarmee laten zien dat Brabant synoniem is met cultuur. In de begroting van 2018 en 2019 zijn extra middelen nodig om deze campagne ten uitvoer te kunnen brengen.

- Evaluaties: ter voorbereiding van een voorstel voor een 2^e tranche Brabant C (onderdeel van de perspectiefnota 2018) is in aanvulling op de evaluatie van K+V naar de investeringsfondsen in het 1^e kwartaal 2018 een inhoudelijke evaluatie van het Brabant C fonds gepland. Daarnaast is ter voorbereiding van de nieuwe bestuursperiode in het 4^e kwartaal 2018 een evaluatie voorzien van het Uitvoeringsprogramma Cultuur.
- Wij stimuleren netwerken in de cultuursector. Zowel regionaal, nationaal als internationaal. Een belangrijk instrument vormt *Brabant DC*. Via *Brabant DC* faciliteren wij internationale uitwisseling. Onze inzet van de afgelopen jaren heeft ertoe geleid dat Brabant gastheer mag zijn van het *Creativity World Forum* in 2019. Om de kracht van deze mijlpaal optimaal te benutten, willen we de aanpak in de aanloop er naartoe intensiveren en ons nadrukkelijker met cultuur en creativiteit profileren.

Datum

7 november 2017

Documentnummer

GS: 4262152

PS: 4274132

In totaal verwachten we voor deze intensivering van programmalijn 3 in totaal €1,05 mln nodig te hebben voor de jaren 2018 en 2019. Een indicatieve verdeling tussen de onderdelen van programmalijn 3 is dat we verwachten €400.000 nodig te hebben voor Dialoog en Communicatie, € 350.000 voor Kennis en Onderzoek en € 350.000 voor Netwerken.

Argumenten

De beweging om vanaf 2021 de stedelijke regio's als natuurlijke brandpunten van het culturaanbod meer centraal te zetten in het nationale cultuurbeleid biedt kansen om onze ambitie, verwoord in de Cultuuragenda van Brabant 2020 te realiseren. We willen samen met een brede groep van stakeholders een toekomstbestendig cultuursysteem in Brabant realiseren. We willen cultuur laagdrempelig toegankelijk maken voor alle Brabanders en onze bezoekers, om er als toeschouwer of als deelnemer van te genieten. En hoewel samenwerking tussen de verschillende stakeholders hiervoor een vereiste is, is het niet vanzelfsprekend. Om een nieuwe manier van samenwerken te realiseren tussen Rijk, provincie en gemeenten in de kunstenplanperiode vanaf 2021, is de komende tijd extra inzet nodig.

Onderbouwing

- Ook in het recente regeerakkoord is het belang van stedelijke centra genoemd. Of te wel: nú is het moment waarop wij mede vorm kunnen geven aan een nieuw cultuurstelsel vanaf 2021 waarin Rijk, gemeenten en provincie op een nieuwe manier gaan samenwerken. En omdat de tijd om mee vorm te geven aan het nieuwe landelijke cultuurstelsel beperkt is, is intensivering nodig.
- In het cultuurdebat is behoefte aan objectieve en informatieve monitoring, analyses en evaluaties. Het is de basis voor gefundeerde keuzes voor de toekomst. De regionale schaal is, mede gelet op de ontwikkeling waarbij de stedelijke regio een ankerpunt wordt in het nationale cultuurbeleid, het goede niveau voor kennisvergaring en het debat hierover. Het belang om in Brabant(Stad) samenhangend beleid te ontwikkelen dat is gebaseerd op

dezelfde feiten, is evident. Daarom werken wij in de onderzoekagenda samen met onze BrabantStad partners.

Datum

7 november 2017

Documentnummer

GS: 4262152

PS: 4274132

Onderdeel van de BrabantStad onderzoekagenda is een pilot met de Boekmanstichting, het Nederlandse kenniscentrum voor kunst- en cultuurbeleid, naar wensbare lokale en regionale cultuurcijfers. Deze samenwerking biedt mogelijkheid om ook het nationale onderzoeksinstrumentarium mee vorm te geven, hetgeen een nog verdere integratie van het onderzoeksinstrumenten zou betekenen.

- Naast het gesprek over cultuur(beleid), willen we de resultaten van cultuur in Brabant ook breder voor het voetlicht brengen. Daartoe heeft de provincie in samenspraak met onze uitvoeringsorganisaties een cultuurcampagne ontwikkeld. We laten de Brabanders kennismaken met de grote verscheidenheid van cultuur in Brabant en nodigen hen uit om samen met ons hier trots op te zijn. We laten binnen en buiten Brabant zien dat cultuur in Brabant er toe doet. De dialoog, de Taskforce Stedelijke Regio en de campagne, als parallelle activiteiten, versterken elkaar.
- Het belang van netwerken staat centraal in de Cultuuragenda van Brabant. Wij willen dat betrokkenen hierin hun rol pakken en we slim samenwerken. Door netwerkactiviteiten te organiseren, helpt de provincie de culturele organisaties om buiten de vertrouwde kring te geraken en hun netwerken te verbreden. Met ons lidmaatschap aan het internationale *Districts of creativity Network* versterken we de creativiteit in onze provincie. Via *Brabant DC* faciliteren we internationale uitwisseling. In 2019 zijn wij gastheer van het *Creativity World Forum* en krijgen daarmee het internationale podium. Om het evenement in 2019 maximaal in te zetten, moeten we de kansen op weg er naar toe ten volle benutten. Daarom is ook hier behoefte aan intensivering.

Kanttekening

Wat leveren de procesmatige activiteiten zoals omschreven nou écht op, kunnen we bovengenoemde activiteiten niet doen zonder de extra financiële bijdrage?

Zonder extra gelden voor programmalijn 3, ontbreekt het ons aan middelen en capaciteit om de intensiveringsslag te kunnen maken die nodig is om ons voor te bereiden op rijksbeleid waarin de stedelijke regio als ankerpunt fungeert. Er vindt geen afstemming plaats, de gewenste samenwerking tussen gemeenten, provincie en Rijk komt niet van de grond en we blijven 'ieder ons eigen ding' doen en oefenen geen invloed uit op het rijksbeleid vanaf 2021. Daarnaast kunnen we ook de komende jaren onze inspirerende voorbeelden te niet tonen en uitdragen. We kunnen dan niet ons imago als creatieve en innovatieve regio uitdragen. Terwijl beide sporen als parallelle activiteiten elkaar juist versterken.

Deze begrotingswijziging heeft betrekking op programmalijn 3 en betreft daardoor de indirecte investeringen in kunst en cultuur. De eerdere

begrotingswijziging had betrekking op de programmalijnen 1 en 2 en betrof met name directe inzet.

Datum

7 november 2017

Documentnummer

GS: 4262152

PS: 4274132

Financiën

Bovenstaande leidt tot de volgende begrotingswijziging:

Onttrekking bestuursakkoord middelen	2018	2019	Totaal
Exploitatie middelen Bestuursakkoord 2015-2019	€200.000	€100.000	€300.000
Investeringsmiddelen Bestuursakkoord 2015-2019	€450.000	€300.000	€750.000
Totaal	€650.000	€400.000	€1.050.000

Ijapunten

Aan de inzet van investeringsgelden hebben Provinciale Staten criteria gesteld, de zogenaamde ijkpunten. De middelen die als investeringsgelden worden ingezet ten behoeve van het uitvoeringsprogramma cultuur voldoen hier grotendeels aan. Zie bijlage 3 voor toelichting bij de toetsing van het voorstel aan de ijkpunten.

Prestaties en indicatoren

In relatie tot het Uitvoeringsprogramma Cultuur zijn specifieke prestaties geformuleerd.

3.3.1 Kennisontwikkeling en -deling	
Huidige prestatie	Gezamenlijk met veld en bestuurlijke partners opstellen van een onderzoekagenda
Aanvulling	2018-2019: Uitvoeren van de onderzoekagenda
	2018: Inhoudelijke evaluatie Brabant C
	2018: Evaluatie Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016 - 2020
	2018-2019: Monitoringsysteem basisinfrastructuur cultuur Brabant

3.3.2 Dialoog (en communicatie)	
Huidige prestatie	Het overleg met partners intensiveren met de ambitie dat de vele losse inspanningen worden gericht tot een gemeenschappelijke inzet op basis van gezamenlijke afspraken
Aanvulling	2018-2019: Harmoniseren meerjarige subsidieregelingen BrabantStad partners
	2019: BrabantStad als nationale proeftuin: voorstel t.b.v.de transitie van het nationale culturele bestel vanaf 2021
	2018-2019: Cultuurcampagne in Brabant

3.3.3 (Internationale) Netwerken	
Huidige prestatie	Participatie in DC Network om internationale verbindingen te leggen tussen cultuur en economie
Aanvulling	2019: <i>Creativity World Forum</i> in 2019 in Brabant

In bijlage 1 vindt u de financiële wijziging van de begroting.

In bijlage 2 vindt u de aanpassing van de prestatie indicatoren in de begroting.

Europese en internationale zaken

Deze begrotingswijziging stimuleert internationalisering binnen cultuur via het internationale netwerk *Districts of Creativity* met het *Creativity World Forum* in 2019 in onze regio als momentum om naartoe te werken en te pieken.

Planning

Over de voortgang in de uitvoering van cultuur wordt u op de gestandaardiseerde momenten in het planning & control cyclus geïnformeerd. Risicomanagement maakt onderdeel uit van het proces van uitvoering. De kaderstellende nota "Cultuuragenda van Brabant" loopt in 2020 af. Wij zullen deze kaderstellende nota tezamen met het uitvoeringsprogramma (en achterliggende instrumenten) evalueren zodanig dat de evaluatie als input kan dienen het volgende bestuursakkoord. De in 2018 gehouden evaluatie van Brabant C zal hierbij als input dienen.

Bijlagen

Bijlage 1 Financiële wijziging begroting

Bijlage 2 Inhoudelijke wijziging begroting

Bijlage 3 Checklist ijkpunten 3^e tranche investeringsagenda ten behoeve van begrotingswijziging Uitvoeringsprogramma Cultuur 2018-2019

Bijlage 4 Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016 - 2020 is onderweg:
Tussenresultaten in beeld

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: de heer A. Doedens, (073) 681 21 90, adoedens@brabant.nl,
cluster Cultuur en Samenleving van eenheid Directeur Strategie en Beleid.

Opdrachtnemer: mevrouw H.L.A. Duenk, (073) 680 85 09, hduenk@brabant.nl,
afdeling Samenleving en Cultuur van cluster Cultuur en Samenleving.

Datum

7 november 2017

Documentnummer

GS: 4262152

PS: 4274132